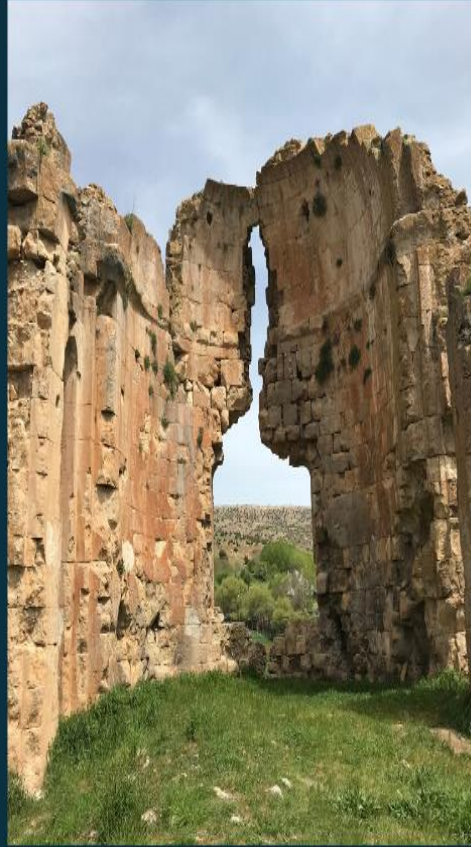
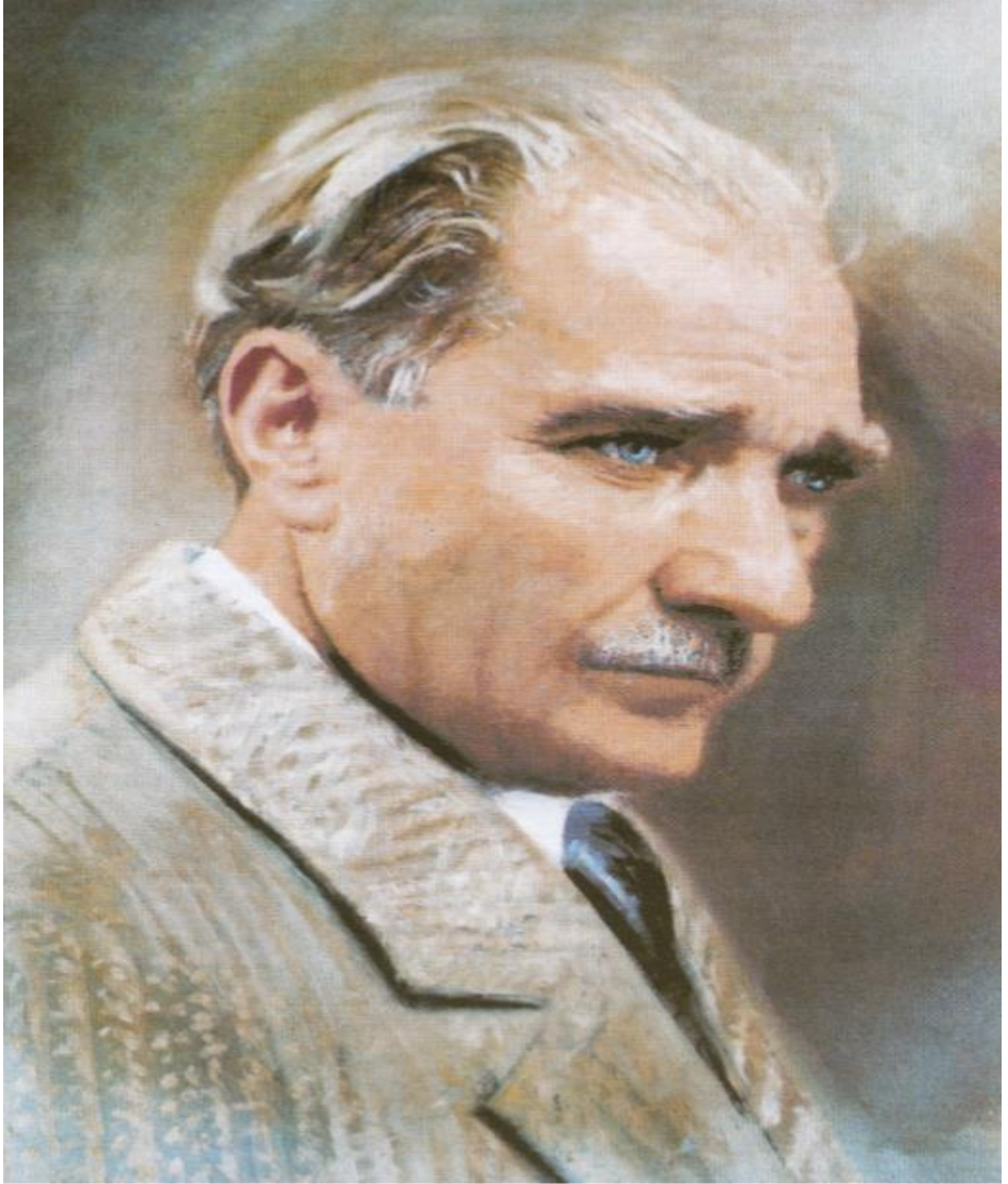

İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

OKULUM TUNCELİ

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl.
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kökremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım.
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbin âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
Medeniyet dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş, yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın;
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri toprak diyerek geçme, tanı:
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır, atanı:
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fışkıracak toprağı sıksan, şüheda!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Huda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden ilâhî, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne nâmahrem eli.
Bu ezanlar -ki şehadetleri dinin temeli-
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım,
Her cerâhamdan ilâhî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruh-ı mücerret gibi yerden na'sım;
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalar sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl;
Hakkıdır hür yaşamış bayrağımın hürriyet;
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl!

GENÇLİĞE HİTABE

Ey Türk gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyen dâhilî ve hâricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerait, çok namûsait bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlîlerin siyasî emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakr u zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

Mustafa Kemal ATATÜRK

Değerli öğretmenlerim, eğitim ve bilim alanındaki sürekli değişim ve gelişmeler bizlerin de yeni arayışlar içerisine girmemize neden olmaktadır. Tunceli İl Milli Eğitim Müdürlüğü olarak öğrencilerimizi modern dünyada söz sahibi olabilen, sorgulayan, rekabet ortamının şartlarına uyum sağlayacak bireyler olarak yetiştirmeye çalışmakta; onların zihinlerini beslerken ruhlarını da doyuracak yeni yöntem, uygulama ve eğitim-öğretim ortamları kullanmayı amaçlamaktayız.

“Okulum Tunceli” rehber kitabı ile Bakanlığımızın öncülüğünde, eğitim-öğretim programları kapsamında yer alan konu ve kazanımlar doğrultusunda öğrencilerimizin yaşadıkları bölgelerin üretim, kültür, sanat ve coğrafi kapasitesini keşfetmesine imkan sağlayacak bir çalışma gerçekleştirdik. Bitki ve hayvan türlerini, yöresel özelliklerini, oyun ve folklorunu tanımasına; derslerle bütünleşik veya ders dışı etkinlik olarak yaparak ve yaşayarak öğrenmeleri amacıyla eğitim-öğretim faaliyetlerinin okul dışında gerçekleştirileceği yerleri okul dışı öğrenme ortamları olarak belirledik.

Milli Eğitim Bakanlığımızın 2023 Eğitim Vizyon Belgesi ışığında, eğitim-öğretim faaliyetlerini okul dışına taşıyarak öğrencilerimizin kalıcı öğrenme ve beceriler kazanmalarını hedeflemekteyiz. Doğaya duyarlılık, gözlem, sosyallik, bilimsellik, etkileşim, merak, sorgulama ve öğrendiğini uygulama gibi önemli becerilerin de gelişeceği bu planlamanın çok önemli olduğunu düşünüyorum. Öğrencilerimizin bilimsel becerilerinin yanında, sanatsal beceriler ve yaşam boyu kullanacakları temel hayat becerileri de elde edeceklerine inanıyorum.

Öğrencilerimizin, belirlemiş olduğumuz mekanlarda sizlerin rehberliğinde verimli ve eğlenceli dersler işleyeceğini temenni ediyorum; kitabın hazırlanmasında emeği geçen öğretmenlerimize teşekkürlerimi sunuyorum.

Gürsel EKMEKÇİ
Tunceli İl Milli Eğitim Müdürü

İçindekiler

1. Okul Dışı Öğrenme Ortamları Çalışma Ekibi	7
2. Gezi İçin Yapılması Gerekenler	8
3. Kazanım Mekan Tabloları	9
4. Okul Dışı Öğrenme Ortamları	24
4.1. Tarihi ve Kültürel Alanlar	25
4.2. Müzeler	47
4.3. Kütüphaneler	49
4.4. Doğal Sit Alanları ve Ören Yerleri	50
4.5. Üniversiteler.....	54
4.6. Milli Parklar	55
4.7. Endüstriyel Kuruluşlar	56

Okul Dışı Öğrenme Ortamları Çalışma Ekibi

Okul Dışı Öğrenme Ortamları Proje Sorumlusu

Zafer ŞAŞTIM

Şube Müdürü

Okul Dışı Öğrenme Ortamları Ekip Başkanı

Erdem İGİT

Ar-Ge Birimi

Sınıf Öğretmeni

OKUL DIŞI ÖĞRENME ORTAMI ALAN BRANŞ ÖĞRETMENLERİ

SIRA NO	ADI SOYADI	BRANŞI
1	Seda ÖZ	İngilizce Öğretmeni
2	Hülya KARABOĞA	Okul Öncesi Öğretmeni
3	Seda ASLAN	Okul Öncesi Öğretmeni
4	Özgür İLTER	Fen Bilimleri Öğretmeni
5	Dilek SALAN İGİT	İlköğretim Matematik Öğretmeni
6	Filiz POLAT	Sosyal Bilgiler Öğretmeni
7	Eren SALTIK	Türkçe Öğretmeni
8	Kadime ATAÇ	Beden Eğitimi Öğretmeni
9	Özgür BORAN GÜLTEKİN	Görsel Sanatlar Öğretmeni
10	Fulda ÖZDEMİR ADIBELLİ	Müzik Öğretmeni
11	Kenan ÇOLAK	Biyoloji Öğretmeni
12	Nevzat KILINÇ	Coğrafya Öğretmeni
13	Muhittin SEVİNÇ	Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmeni
14	Caner YÜKSEL	Felsefe Öğretmeni
15	Selim GÜNDÜZALP	Fizik Öğretmeni
16	Orhan MUHTAR	Kimya Öğretmeni
17	Nurettin BULUT	Matematik Öğretmeni
18	Zelal KALKAN KARAKOÇ	Tarih Öğretmeni
19	Buket KARADAĞ YEŞİLDAĞ	Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni
20	Ahmet Turan GÜMÜŞBAŞ	Beden Eğitimi Öğretmeni
21	Cem Mesut MERCAN	Müzik Öğretmeni
22	Nilgün ERTOĞRUL	Sınıf Öğretmeni

Gezi İçin Yapılması Gerekenler

Gezi Öncesi

- “Okulum Tunceli “ rehberindeki Kazanım-Mekân Tablosunu inceleyiniz.
- Rehberde ders kazanımları ile ilgili olan okul dışı öğrenme ortamlarını ders planına ekleyiniz.
- Planda yer alan ziyaretlerin Sosyal Etkinlik Yönetmeliği’ne göre ve okul saatleri içinde yapılması gerektiğini unutmayınız.
- Gezi düzenlenecek olan okul dışı öğrenme ortamı ziyaret edilmeli, ziyaretin amacı konusunda yetkililere bilgi veriniz ve randevu alınız.
- Gezi öncesinde “Gezi Planı”, Gezi Katılımcı Listesi” ve Veli izin belgelerini hazırlayıp okul müdürlüğüne teslim ediniz.
- Ziyaret sırasında yapılması planlanan etkinlikleri planlayınız.
- Ziyaret öncesinde mekân hakkında öğrencileri bilgilendirip, öğrencilere gezi kurallarını hatırlatınız.

Gezi Sırasında

- Gezi sırasında sorun yaşanmaması için öğrencileri 15-20 kişilik gruplara ayırıp her grubun başına bir öğretmen veriniz.

Gezi Sonrası

- Gezi sonrası öğrencilere anket düzenleyip öğrencilere mekânla ilgili pekiştirme etkinlikleri yaptırınız.

Kazanım Mekân Tabloları

SINIF DÜZEYİ	ÜNİTE /TEMA	KAZANIM	MEKAN (OKUL DIŞI ÖĞRENME ORTAMI)	AÇIKLAMA (KAZANIM - MEKAN İLİŞKİSİ)
9. SINIF	9.2. Beşeri Sistemler	9.2.2. Yerleşme doku ve tiplerinin oluşumunda etkili olan faktörleri örneklerle açıklar.	Ağu İçen Türbesi ve Köyü	Yer şekilleri, iklim, su kaynakları ve kültürel yapının kırsal yerleşmelerde, yerleşme dokularına (Toplu) etkilerini öğrenir ve diğer yerleşme dokuları arasındaki farkı analiz eder.
9. SINIF	9.2. Beşeri Sistemler	9.2.1. Yerleşmelerin gelişimini etkileyen faktörleri analiz eder.	Pertek Sağman Kalesi, Köyü ve Camii.	İlk yerleşmelerin doğal korunaklı alanlarda kurulduğunu ve zamanla farklı topoğrafik alanlara doğru yerleşme alanlarının değiştiğini kavrar.
10. SINIF	10.2. Beşeri Sistemler	10.2.10. Göçün mekânsal etkilerini Türkiye'den örneklerle açıklar.	Hozat Ergen Kilisesi	Daha önce ibadet yeri olarak kullanılan kilisenin göçle birlikte yapının günümüzdeki durumunu görüp geçmişle karşılaştırarak göçün doğurduğu mekânsal değişikliği kavrar.
10. SINIF	10.2. Beşeri Sistemler	10.2.11. Ekonomik faaliyetleri temel özelliklerine göre ayırt eder.	Tunceli Organize Sanayi Bölgesi (Süt Fabrikası)	Ekonomik faaliyetleri sınıflandırır. Ulaşım ve iletişimin ekonomik faaliyetler üzerindeki etkilerini kavrar.
10. SINIF	10.1 Doğal Sistemler	10.1.9. Yeryüzündeki su varlıklarını özelliklerine göre sınıflandırır.	Munzur Vadisi Milli Parkı	Munzur Çayı'nın kaynağı olan gözelerle yapılan gezide Karstik kaynakların özelliklerini öğrenir ve diğer kaynaklar arasındaki farklılığı analiz eder.
10. SINIF	10.2. Beşeri Sistemler	10.2.11. Ekonomik faaliyetleri temel özelliklerine göre ayırt eder.	Tunceli Organize Sanayi Bölgesi (Süt Fabrikası)	Ekonomik faaliyetleri sınıflandırır. Ulaşım ve iletişimin ekonomik faaliyetler üzerindeki etkilerini kavrar.
10. SINIF	10.1 Doğal Sistemler	10.1.3. İç kuvvetleri; Yer şekillerinin oluşum sürecine etkileri açısından açıklar.	Munzur Üniversitesi (Jeoloji Laboratuvarı)	Jeoloji laboratuvarındaki materyallerin yardımıyla doğal afetlerden depremlerin oluşumu ve korunma yolları hakkında bilgi sahibi olur.
10. SINIF	10.1 Doğal Sistemler.	10.1.6. Dış kuvvetleri yer şekillerinin oluşum sürecine etkileri açısından açıklar.(Akarsular)	Munzur Vadisi Milli Parkı	Milli Park içerisindeki Munzur Akarsuyu'nun yatağı boyunca aşındırma sonucu oluşturduğu vadi türlerini eğim ve kayaç yapısı itibariyle karşılaştırmasını yapar.
10. SINIF	10.1 Doğal Sistemler.	10.1.6. Dış kuvvetleri yer şekillerinin oluşum sürecine etkileri açısından açıklar.(kütle hareketleri, çözülme olayı)	Munzur Vadisi Milli Parkı	Milli Parktaki farklı yükselti değerlerinin ve karasallığın etkisiyle kayaçlarda meydana gelen fiziksel çözümleri gözlemler.
10. SINIF	10.1 Doğal Sistemler.	10.1.12.Yeryüzündeki toprak çeşitliliğini oluşum süreçleri ile ilişkilendirir.	Munzur Vadisi Milli Parkı	Milli Park Vadisi boyunca farklı toprak türlerini gözlemler ve karşılaştırma yaparak oluşumları hakkında bilgi sahibi olur.
10. SINIF	10.1 Doğal Sistemler.	10.1.16.Bitki topluluklarının dağılışı ile ilgili iklim ve yer şekillerini ilişkilendirir.	Munzur Vadisi Milli Parkı	Milli Park Vadisi boyunca farklı yükseltilere, eğime ve bakı olayına bağlı olarak bitki örtüsündeki dağılışın farklılığını ilişkilendirir.

SINIF DÜZEYİ	ÜNİTE /TEMA	KAZANIM	MEKAN (OKUL DIŞI ÖĞRENME ORTAMI)	AÇIKLAMA (KAZANIM - MEKAN İLİŞKİSİ)
10. SINIF	10.1 Doğal Sistemler	10.1.9. Yeryüzündeki su varlıklarını özelliklerine göre sınıflandırır.	Munzur Vadisi Milli Parkı	Munzur Çayı'nın kaynağı olan gözelere yapılan gezide karstik kaynakların özelliklerini öğrenir ve diğer kaynaklar arasındaki farklılığı analiz eder.
10. SINIF	10.1 Doğal Sistemler.	10.1.17.Türkiye'deki doğal bitki topluluklarının dağılışını yetiştirme şartları açısından analiz eder.	Munzur Vadisi Milli Parkı	Milli Parkta yer alan endemik ve kozmopolit canlı türlerini gözlemleyerek ülkemizin farklı bölgelerindeki (karasal iklimin hüküm sürdüğü alanlardaki) bitki ve hayvan türleri hakkında da fikir sahibi olur.
11. SINIF	11.1. Doğal Sistemler.	11.1.1. Biyoçeşitliliğin oluşumu ve azalmasında etkili olan faktörler.	Munzur Vadisi Milli Parkı	Biyoçeşitliliğin dağılışı ile doğal unsurları ilişkilendirir. Biyoçeşitliliğin korunması için gerekli çalışma bilinci oluşur.
11. SINIF	11.3. Küresel Ortam: Bölgeler Ve Ülkeler.	11.3.6.Ülkeler arası etkileşimde turizm faaliyetinin rolü.	Mazgirt Bağıın Kaplıcası.	Termal turizmin çevresel etkilerini (Beşeri ve Doğal) görür. Farklı bölgelerden gelen insanlar arasındaki iletişimin etkilerini kavrar.
11. SINIF	11.2. Beşeri Sistemler	11.2.15. Türkiye'de tarım sektörünün özellikleri.(Balıkçılık)	Ovacık Masiva Balık Çiftliği.	Balık çiftliklerinin kuruluş yer seçimindeki doğal etkenleri kavrar. Diğer ekonomik faaliyetlerle karşılaştırma becerisi kazanır.
12. SINIF	12.3. Küresel Ortam: Ülkeler Ve Bölgeler	12.4.1. Doğal çevrenin sınırlılığı.	Munzur Vadisi Milli Parkı	Sınırlı kaynak, tükenebilirlik, çevre sorunu ve doğayla uyumlu kalkınma (sürdürülebilir kalkınma) kavramlarını ilişkilendirir.
12. SINIF	12.2. Beşeri Sistemler	12.2.5. Türkiye'deki bölgesel kalkınma projelerini ekonomik, sosyal ve kültürel etkileri açısından değerlendirme.	Tunceli Organize Sanayi Bölgesi (Tekstil Fabrikası)	DAP (Doğu Anadolu Kalkındırma Projesi) tarafından desteklenen Tunceli OSB (Organize Sanayi Bölgesi) nin ekonomik, sosyal ve kültürel etkileri açısından değerlendirir.
12. SINIF	12.2. Beşeri Sistemler	12.2.5. Türkiye'deki bölgesel kalkınma projelerini ekonomik, sosyal ve kültürel etkileri açısından değerlendirme.	Tunceli Organize Sanayi Bölgesi (Tekstil Fabrikası)	DAP (Doğu Anadolu Kalkındırma Projesi) tarafından desteklenen Tunceli OSB (Organize Sanayi Bölgesi)'nin ekonomik, sosyal ve kültürel etkileri açısından değerlendirir.

SINIF DÜZEYİ	ÜNİTE /TEMA	KAZANIM	MEKAN (OKUL DIŞI ÖĞRENME ORTAMI)	AÇIKLAMA (KAZANIM - MEKAN İLİŞKİSİ)
9. SINIF	Ünite: Tarih Ve Zaman	9.1.1 a) Tarihin konusunun zaman içindeki insan faaliyetleri ve bu faaliyetler sonucunda ortaya çıkan eserler ve değişimler olduğu belirtilir.	Tunceli Müzesi	Müzedeki insanlık tarihinin başlangıcından beri insanların ürettiklerini gözlemleyerek tarihin konusu ve yaşanan ilerlemelerle ilgili çıkarımlarda bulunur.
9. SINIF	2. Ünite: İnsanlığın İlk Dönemleri	9.2.1. Kanıtlardan yola çıkarak yazının icadından önceki zamanlarda yaşayan insanların hayatı hakkında çıkarımlarda bulunur.	İn Delikleri (Tarihi Derviş Hücreleri)	Kayalara oyularak yapılmış barınma yerlerini gözlemleyerek yazının icadından önceki insanların yaşam tarzlarıyla ilgili çıkarımlarda bulunur.
9. SINIF	2. Ünite: İnsanlığın İlk Dönemleri	Yazının icadının insanlık tarihinde meydana getirdiği değişimi fark eder.	Ergen Kilisesi (Erkayn Enkuzik)	Kilise duvarına yazılmış olan yazıyı değerlendirerek yazının kullanımının insanlık tarihindeki önemiyle ilgili çıkarımlarda bulunur.
9. SINIF	2. Ünite: Orta Çağ'da Dünya	9.3.1. Orta Çağ'da Asya ve Avrupa'da askerî organizasyon biçimleri ile toplumların yaşam tarzları (konar-göçer ve yerleşik) arasındaki bağlantıları analiz eder.	Pertek Kalesi	Kalenin yapısını inceleyerek askeri organizasyon biçimleri ve toplumların yaşam tarzları hakkında çıkarımlarda bulunur.
10. SINIF	1. Ünite: Beylikten Devlete Osmanlı Medeniyeti	Osmanlı coğrafyasındaki zanaat, sanat ve kültür faaliyetleri ile bunlara bağlı olarak sosyal hayatta meydana gelen değişimleri analiz eder.	Yelmaniye (Medrese) Camii	Cami öğrenciler tarafından incelenerek Anadolu'da zanaat, sanat ve kültür faaliyetleri ile ilgili çıkarımlarda bulunur.
10. SINIF	1. Ünite: Beylikten Devlete Osmanlı Medeniyeti	Osmanlı coğrafyasındaki zanaat, sanat ve kültür faaliyetleri ile bunlara bağlı olarak sosyal hayatta meydana gelen değişimleri analiz eder.	Süleymaniye (Kale) Camii	Cami öğrenciler tarafından incelenerek Anadolu'da zanaat, sanat ve kültür faaliyetleri ile ilgili çıkarımlarda bulunur.
10. SINIF	Ünite: Klasik Çağda Osmanlı Toplum Düzeni	10.7.1. Osmanlı Devleti'nin fethettiği yerleşim yerlerinin İslam kültürünün etkisiyle geçirdiği dönüşümü analiz eder.	Süleymaniye(Kale) Camii	Öğrenciler camiyi inceleyerek Osmanlı Devleti döneminde İslam kültürünün Anadolu'ya hâkim olmasıyla ilgili çıkarımlarda bulunur.
10. SINIF	1. Ünite: Beylikten Devlete Osmanlı Medeniyeti	10.4.1. Osmanlı coğrafyasındaki zanaat, sanat ve kültür faaliyetleri ile bunlara bağlı olarak sosyal hayatta meydana gelen değişimleri analiz eder.	Tağar Köprüsü	Köprü öğrenciler tarafından incelenerek Osmanlı dönemi mimari yapı ve sosyal hayata etkileriyle ilgili çıkarımlarda bulunur.

SINIF DÜZEYİ	ÜNİTE /TEMA	KAZANIM	MEKAN (OKUL DIŞI ÖĞRENME ORTAMI)	AÇIKLAMA (KAZANIM - MEKAN İLİŞKİSİ)
10. SINIF	1. Ünite: Beylikten Devlete Osmanlı Medeniyeti	10.4.1. Osmanlı coğrafyasındaki zanaat, sanat ve kültür faaliyetleri ile bunlara bağlı olarak sosyal hayatta meydana gelen değişimleri analiz eder.	Sungur Bey Camii	Cami öğrenciler tarafından incelenerek Anadolu'da zanaat, sanat ve kültür faaliyetleri ile ilgili çıkarımlarda bulunulur.
10.SINIF	Ünite: Klasik Çağda Osmanlı Toplum Düzeni	10.7.1. Osmanlı Devleti'nin fethettiği yerleşim yerlerinin İslam kültürünün etkisiyle geçirdiği dönüşümü analiz eder.	Sungur Bey Camii	Öğrenciler camiyi inceleyerek Osmanlı Devleti döneminde İslam kültürünün Anadolu'ya hakim olmasıyla ilgili çıkarımlarda bulunulur.
10.SINIF	1. Ünite: Beylikten Devlete Osmanlı Medeniyeti	10.4.1. Osmanlı coğrafyasındaki zanaat, sanat ve kültür faaliyetleri ile bunlara bağlı olarak sosyal hayatta meydana gelen değişimleri analiz eder.	Çelebi Ağa Camii	Cami öğrenciler tarafından incelenerek Anadolu'da zanaat, sanat ve kültür faaliyetleri ile ilgili çıkarımlarda bulunulur.
10.SINIF	Ünite: Klasik Çağda Osmanlı Toplum Düzeni	10.7.1. Osmanlı Devleti'nin fethettiği yerleşim yerlerinin İslam kültürünün etkisiyle geçirdiği dönüşümü analiz eder.	Çelebi Ağa Camii	Öğrenciler camiyi inceleyerek Osmanlı Devleti döneminde İslam kültürünün Anadolu'ya hakim olmasıyla ilgili çıkarımlarda bulunulur.
10. SINIF	1. Ünite: Yerleşme Ve Devletleşme Sürecinde Selçuklu Türkiyesi	10.1.1. Türklerin Anadolu'ya yerleşmeye başlaması ile Türkiye Selçuklu Devleti'nin yıkılışı arasındaki süreçte meydana gelen başlıca siyasi gelişmeleri tarih şeridi ve haritalar üzerinde gösterir.	Sağman Kalesi (Derun-i Hisar)	Kale incelenerek Türklerin Anadolu'ya yerleşmeye başlamaları ve kurulan Türk Beyliklerinin coğrafi konumları ile ilgili kazanımlar elde eder.
10. SINIF	1. Ünite: Yerleşme Ve Devletleşme Sürecinde Selçuklu Türkiyesi	10.1.1. Anadolu'daki ilk Türk siyasi teşekküllerinin birbirleriyle ve çevre devletlerle olan ilişkilerini uzlaşma ve çatışma bağlamında değerlendirir.	Sağman Kalesi (Derun-i Hisar)	Kale incelenerek Anadolu'daki ilk Türk Beyliklerinin birbirleriyle ve çevre devletlerle ilişkilerinde askeri savunmaya verdikleri önemle ilgili çıkarımlarda bulunur.
10.SINIF	1. Ünite: Beylikten Devlete Osmanlı Medeniyeti	10.4.1. Osmanlı coğrafyasındaki zanaat, sanat ve kültür faaliyetleri ile bunlara bağlı olarak sosyal hayatta meydana gelen değişimleri analiz eder.	Sağman Camii	Cami öğrenciler tarafından incelenerek Anadolu'da zanaat, sanat ve kültür faaliyetleri ile ilgili çıkarımlarda bulunur.
12.SINIF	Milli Mücadele	2.2.Büyük Millet Meclisinin açılış sürecini ve sonrasında meydana gelen gelişmeleri kavrar.	Eğitim Müzesi	Eğitim Müzesinde bulunan ilk Dersim Mebusları fotoğraflarını inceleyerek Millet Meclisinin açılması ve önemiyle ilgili çıkarımlarda bulunur.

SINIF DÜZEYİ	ÜNİTE /TEMA	KAZANIM	MEKAN (OKUL DIŞI ÖĞRENME ORTAMI)	AÇIKLAMA (KAZANIM - MEKAN İLİŞKİSİ)
9.SINIF	Sözlü İletişim	Hazırlıklı Konuşma (Konuşma ile ilgili araştırma yapar.)	Nazımiye Düzgün Baba, Ovacık Munzur Baba, Hozat Ergen Kilisesi, Hozat Derviş Cemal Ocağı, Pertek Sağman Kalesi, Pertek Kalesi Çemişgezek Tarihi Süleymaniye Camii, Merkez Ana Fatma Ziyareti,	Ziyaret edilecek mekan hakkında bilgi toplayarak arkadaşlarına sunum yapar.
10. SINIF	Edebiyatın Tarih Ve Din İle İlişkisi	Edebiyatın tarih ve din ile ilişkisini kavrar.	Nazımiye Düzgün Baba, Ovacık Munzur Baba, Hozat Ergen Kilisesi, Hozat Derviş Cemal Ocağı, Pertek Sağman Kalesi, Pertek Kalesi Çemişgezek Tarihi Süleymaniye Camii, Merkez Ana Fatma Ziyareti,	İnsanı ilgilendiren her şey tarihin ve dinin konusu olduğu gibi edebiyatın da konusudur. Tarihi ve dini mekâna ilişkin farklı türlerde metin/sunum hazırlar.
10. SINIF	Gezi Yazısı	Gezi yazısı yazar.	İlimizde belirlenen okul dışı öğrenme ortamları.	Öğrencilerden gezdikleri yer ile ilgili gezi yazısı yazmaları istenir. Yazıyı görsel unsurlarla desteklemeleri önerilir.
10. SINIF	Destan/Efsane	Destan ve efsanelerin ait olduğu toplumun kimliği ile olan ilişkisini kavrar.	Ovacık Munzur Baba, Nazımiye Düzgün Baba	Ziyaret edilen mekândaki efsaneler üzerinden kazanım sağlanır.
10. SINIF	Sözlü İletişim/Efsane Derleme	Öğrencilerin derleyip yazdıkları efsaneleri sınıfta veya mekânda sunmaları.	Ovacık Munzur Baba, Nazımiye Düzgün Baba	Ziyaret edilen mekândaki efsaneler üzerinden kazanım sağlanır.
11. SINIF	Hikâye Yazma Çalışması	Farklı konuda metin yazar.	İlimizde belirlenen okul dışı öğrenme ortamları.	Ziyaret edilen yerden esinlenerek (gözlem, betimleme, ilham vb.) farklı konuda hikâye yazar.
12. SINIF	Hikâye Yazma Çalışması	Farklı konuda metin yazar.	İlimizde belirlenen okul dışı öğrenme ortamları.	Ziyaret edilen yerden esinlenerek (gözlem, betimleme, ilham vb.) farklı konuda hikâye yazar.

SINIF DÜZEYİ	ÜNİTE /TEMA	KAZANIM	MEKAN (OKUL DIŞI ÖĞRENME ORTAMI)	AÇIKLAMA (KAZANIM - MEKAN İLİŞKİSİ)
9.Sınıf	Gençlik Ve Değerler	9.4.1. Değerlerin oluşumuna etki eden unsurları analiz eder.	Sungur Bey Camii, Çelebi Ağa Camii, Düzgün Baba Cem Evi, Tağar Köprüsü, Uzun Hasan Türbesi, Ana Fatma Ziyareti, Elti Hatun Türbesi	Tarihi, kültürel ve manevi değere sahip olan mekânları gezerek ve görerek milli ve manevi değerlerinin farkında olur.
9.SINIF	Gönül Coğrafyamız	2. İslam Medeniyeti'nin Farklı Coğrafyalardaki İzleri	Sungur Bey Camii, Çelebi Ağa Camii, Tarihi Süleymaniye Camii, Hamidiye Medresesi,	İslam Medeniyeti'nin doğuşundan itibaren coğrafyamızdaki izlerini görerek, manevi olarak kendisini dizginler.
10.SINIF	İslam Düşüncesinde Yorumlar	7.5.Alevilik-Bektaşilikle ilgili temel kavram ve erkânları açıklar.	Merkez Cem Evi, Merkez Camii, Düzgün Baba Cem Evi	Cem Evi ve Camileri ziyaret ederek, İslam düşüncesindeki farklı yorumların aslında birer zenginlik olduğunun farkında olur.

SINIF DÜZEYİ	ÜNİTE /TEMA	KAZANIM	MEKAN (OKUL DIŞI ÖĞRENME ORTAMI)	AÇIKLAMA (KAZANIM - MEKAN İLİŞKİSİ)
10.SINIF	Müzelerde İnceleme Ve Uygulama 2	10.1.4.1. Bulunduğu ildeki tarihi yöreleri ve tarihi eserleri tanır.	Düvgün Baba, Tarihi Mezar Taşları, Ergen Kilisesi, Tarihi Hamidiye Medresesi, Tarihi Uzun Hasan Türbesi, Rabat Kalesi, Sağman Derun Hisar Manastırı, Sungur Bey Camii.	Yaşadığı ildeki farklı kültürlere ve inançlara dair tarihi eserleri tanır.
11. SINIF	Müzelerde İnceleme ve Uygulama 3	11. 1.4.2. Müzenin eğitim amaçlı kullanımının önemini açıklar.	Eğitim Müzesi	Müzelerin toplum sanatının, tarihinin ve kültürünün tanınmasında ve korunmasındaki önemini kavrar.

SINIF DÜZEYİ	ÜNİTE /TEMA	KAZANIM	MEKAN (OKUL DIŞI ÖĞRENME ORTAMI)	AÇIKLAMA (KAZANIM - MEKAN İLİŞKİSİ)
9.SINIF	Düzenli fiziksel etkinlik	9.2.1.1.1.Sağlıklı hayatın önemini açıklar.	Üniversite Kütüphanesi, Belediye Kütüphanesi, Kültür Müdürlüğü Kütüphanesi	Kütüphanelerde araştırma yaparak Düzenli fiziksel etkinlikler yapmanın hayat kalitesine olumlu etkileri hakkında araştırma yapması sağlanır.
10. SINIF	Aktif Ve Sağlıklı Hayat	10.2.1.1.2.Hayat boyu spor için çevresindeki fırsatları kullanır	Gözeler, Ören Önü Tabiat Parkı, Munzur Vadisi Milli Parkı	Hayat boyu öğrenme için Gözeler, Mesire Alanı, Ören Önü Tabiat Parkı, Munzur Vadisi Milli Parkı alanlarındaki fırsatları kullanır .
10.SINIF	Spor Bilinci ve Organizasyonları	10.2.4.1.2 Spor alanında faaliyet gösteren meslek guruplarını tanır.	Üniversite Kütüphanesi, Belediye Kütüphanesi, Kültür Müdürlüğü Kütüphanesi	Kütüphanelerde beden eğitimi öğretmenliği, antrenörlük, spor yöneticiliği gibi meslekler ile ilgili araştırma yapması sağlanır.
11.SINIF	Spor Bilinci ve Organizasyonları	11.2.4.2.1.Dopingin sporcular üzerindeki olumsuz etkilerini açıklar	Üniversite Kütüphanesi, Belediye Kütüphanesi, Kültür Müdürlüğü Kütüphanesi	Uyarıcı etkisi olan maddelerin aşırı kullanılmasının insan vücuduna olan zararı hakkında araştırma yaparak bilgi verir.

SINIF DÜZEYİ	ÜNİTE /TEMA	KAZANIM	MEKAN (OKUL DIŞI ÖĞRENME ORTAMI)	AÇIKLAMA (KAZANIM - MEKAN İLİŞKİSİ)
11.SINIF	Bilinçli Tüketim Aritmetiği	TD.11.3.2.2 Seyahatin yaklaşık maliyet analizi yaptırılır.	Pertek Kalesi Gezisi	Seyahatin yaklaşık maliyet analizi yaptırılır.
11.SINIF	Bilinçli Tüketim Aritmetiği	TD.11.3.2.2 Seyahatin yaklaşık maliyet analizi yaptırılır.	Pertek Kalesi Gezisi	Gidilecek yere ilişkin bir zaman çizelgesi yaptırılır.
12. SINIF	Dik Dairesel Silindir	TD.12.4.1.1. Küre ve dik dairesel silindirin alan ve hacim ölçmeye yönelik problemler çözer.	Süleymaniye Cami/ Çemişgezek	Cami mimarisinde yer alan kubbe ve sütun gibi mimari elemanların silindir ve diğer geometrik cisimlerle ilişkisini kurar.

SINIF DÜZEYİ	ÜNİTE /TEMA	KAZANIM	MEKAN (OKUL DIŞI ÖĞRENME ORTAMI)	AÇIKLAMA (KAZANIM - MEKAN İLİŞKİSİ)
9. SINIF	9.4. Enerji	9.4.4.2. Örnek bir sistem veya tasarımın verimini artıracak öneriler geliştirir.	Munzur Üniversitesi (Enerji Laboratuvarı)	Rüzgâr Tüneli düzeneğinden yararlanarak verimi artıracak tasarım yapar.
9. SINIF	9.4. Enerji	9.4.5.1. Yenilenebilir ve yenilenemez enerji kaynaklarını avantaj ve dezavantajları açısından değerlendirir.	Munzur Üniversitesi (Mühendislik-Enerji Laboratuvarı)	Güneş panellerini inceleyerek yenilenebilir enerji hakkında fikir edinir.
9. SINIF	9.4. Enerji	9.4.5.1. Yenilenebilir ve yenilenemez enerji kaynaklarını avantaj ve dezavantajları açısından değerlendirir.	Munzur Üniversitesi (Mühendislik-Enerji Laboratuvarı)	Rüzgâr tribünlerinin çalışmasını gözlemleyerek yenilenebilir enerji hakkında fikir edinir.
9. SINIF	9.5. Isı Ve Sıcaklık	9.5.4.3. Enerji tasarrufu için yaşam alanlarının yalıtımına yönelik tasarım yapar.	Munzur Üniversitesi (İnşaat Mühendisliği Laboratuvarı)	Günlük hayattan örnekler: Isı yalıtımında hangi izolasyon malzemelerinin kullanıldığı duvar kalınlığının yalıtıma etkisi incelenir, öğrencilerin görsel ve deneylerden yararlanarak çıkarımda bulunmaları sağlanır.
9. SINIF	9.5. Isı Ve Sıcaklık	9.5.4.3. Enerji tasarrufu için yaşam alanlarının yalıtımına yönelik tasarım yapar.	Munzur Üniversitesi (İnşaat Mühendisliği Laboratuvarı)	Enerji tasarrufu için ısı yalıtım sisteminin aile bütçesine ve ülke ekonomisine olan katkısının önemi vurgulanır. Uzmanlardan bilgi edinir.
10. SINIF	10.2. Basınç Ve Kaldırma Kuvveti	10.2.1.1. Basınç ve basınç kuvveti kavramlarının katı, durgun sıvı ve gazlarda bağlı olduğu değişkenleri açıklar.	Düzgün Baba Dağı	Mayıs ayı sonlarında Barometre ve Termometre kullanılarak öğrencilerin, kar kütlelerinin 0 santigrat derece üzerinde erimediği gözlemleri sağlanır. Basıncın hâl değişimine etkileri vurgulanır.(2100 metre)
10. SINIF	10.3. Dalgalar	10.3.5.2. Deprem kaynaklı can ve mal kayıplarını önlemeye yönelik çözüm önerileri geliştirir.	Munzur Üniversitesi (Jeoloji Laboratuvarı)	Jeoloji laboratuvarındaki materyallerin yardımıyla doğal afetlerden depremlerin oluşumu ve korunma yolları hakkında bilgi sahibi olur.
12. SINIF	10.2. Basınç Ve Kaldırma Kuvveti	10.2.1.2. Akışkanlarda akış sürati ile akışkan basıncı arasında ilişki kurar.	Munzur Üniversitesi (Enerji Laboratuvarı)	Bernoulli deney setini görerek bernoulli ilkesi hakkında daha fazla çıkarımda bulunur.
12. SINIF	12.6. Modern Fiziğin Teknolojideki Uygulamaları	12.6.2.4. Güneş pillerinin çalışma şekli açıklar.	Munzur Üniversitesi (Enerji Laboratuvarı)	FOTO-VOLTAİK setini görerek Güneş Pilleri hakkında bilgi edinir.

SINIF DÜZEYİ	ÜNİTE /TEMA	KAZANIM	MEKAN (OKUL DIŞI ÖĞRENME ORTAMI)	AÇIKLAMA (KAZANIM - MEKAN İLİŞKİSİ)
9. SINIF	9.4. Maddenin Hâlleri	9.4.1. Maddenin Fiziksel Hâlleri	Dere Ova Şelalesi/NAZİMİYE	Maddenin fiziksel hallerini ve olaylarını kavrar.
9. SINIF	9.4. Maddenin Hâlleri	9.4.3.4. Doğal olayları açıklamada sıvılar ve özellikleri ile ilgili kavramları kullanır.	Dere Ova Şelalesi/Nazimiye	Saf maddelerin hâl değişim grafiklerini yorumlar.
9. SINIF	9.5. Doğa Ve Kimya	9.5.1.1. Suyun varlıklar için önemini açıklar.	Ovacık-Munzur Gözeleri	Suyun sertlik ve yumuşaklık özelliklerini açıklar.
9. SINIF	9.5.2. Çevre Kimyası	9.5.2.2. Çevreye zarar veren kimyasal kirleticilerin etkilerinin azaltılması konusunda çözüm önerilerinde bulunur.	Bağın Kaplıcaları	Hava, su ve toprak kirliliğine sebep olan kimyasal kirleticileri açıklar.
9. SINIF	9.1. Kimya Bilimi	9.1.1.1. Kimyanın ve kimyacıların başlıca çalışma alanlarını açıklar.	Munzur Üniversitesi	Farklı laboratuvar ortamlarını görür.
9. SINIF	9.1. Kimya Bilimi	9.1.1. Kimya Disiplinleri ve Kimyacıların Çalışma Alanları	Munzur Üniversitesi	Kimyanın alt disiplinlerini, yerinde tanır ve öğrenir.

SINIF DÜZEYİ	ÜNİTE /TEMA	KAZANIM	MEKAN (OKUL DIŞI ÖĞRENME ORTAMI)	AÇIKLAMA (KAZANIM - MEKAN İLİŞKİSİ)
9.SINIF	9.1. Kimya Bilimi	9.1.4. Kimya Uygulamalarında İş Sağlığı ve Güvenliği	Munzur Üniversitesi	Laboratuvarda çalışma ve kuralları kavrar.
9.SINIF	9.3. Kimyasal Türler Arası Etkileşimler	9.3.5. Fiziksel ve Kimyasal Değişimler	Munzur Üniversitesi	Türler arasında fiziksel ve kimyasal değişimlerin açıklamasını yapar.
10.SINIF	10.4. Kimya Her Yerde	10.4.1.2. Yaygın polimerlerin kullanım alanlarına örnekler verir.	Munzur Üniversitesi	Polimerlerin farklı alanlarda kullanımına ilişkin olumlu ve olumsuz özellikleri vurgulanır.
10.SINIF	10.4. Kimya Her Yerde	10.4.1.3. Polimer, kâğıt, cam ve metal malzemelerin geri dönüşümünün ülke ekonomisine katkısını açıklar.	Munzur Üniversitesi	Hızır otomobil
10. SINIF	10.2. Karışımlar	10.3.3.1. Asitlerin ve bazların fayda ve zararlarını açıklar.	Çelebiğa Camii, Sağman Camii, Pertek Kalesi, Ergen Kilisesi/Hozat	Asit yağmurlarının oluşumuna, çevreye ve tarihi eserlere etkilerine değinilir.
10.SINIF	10.4.2. Gıdalar	10.4.2.1. Hazır gıdaları seçerken ve tüketirken dikkat edilmesi gereken hususları açıklar.	Organize Sanayi-SİMGE SÜT	Pastorezasyon ve UHT süt işlenmesi.

SINIF DÜZEYİ	ÜNİTE /TEMA	KAZANIM	MEKAN (OKUL DIŞI ÖĞRENME ORTAMI)	AÇIKLAMA (KAZANIM - MEKAN İLİŞKİSİ)
9.SINIF	Canlı Alemleri Ve Özellikleri	9.3.1.1. Canlıların çeşitliliğinin anlaşılmasında sınıflandırmanın önemini açıklar.	Munzur Vadisi Milli Parkı	Öğrencilerin milli park alanına götürülerek çiçek yapısı, bitki yapısı ve bitki çeşitleri detaylı olarak incelenir.
9.SINIF	Canlı Alemleri Ve Özellikleri	9.3.1.1. Canlıların çeşitliliğinin anlaşılmasında sınıflandırmanın önemini açıklar.	Ovacık Masiva Balık Çiftliği.	Öğrencilerin alabalık çiftliğine götürülerek balıkların incelenmesi, çiftleşmeleri ve üreme şekilleri yakından incelenir.
9.SINIF	Hücre	9.2.1.1.Hücre teorisine ilişkin çalışmaları açıklar.	Üniversite Laboratuvarları	Öğrencilerin üniversitede bulunan gelişmiş yapılı mikroskoplarla hücre ve organellerini daha detaylı incelenmesi
9.SINIF	Canlıların Yapısında Bulunan Temel Bileşenler	9.1.2.1.Canlıların yapısını oluşturan organik ve inorganik bileşikleri açıklar.(DNA yapısı)	Üniversite Laboratuvarları	Herhangi bir canlıdan DNA izole edilerek yapısı detaylı olarak incelenmesi
12.SINIF	Nükleik Asitlerin Keşfi Ve Önemi	12.1.1.2 Nükleik asitlerin çeşitlerini ve görevlerini açıklar.	Üniversite Laboratuvarları	Herhangi bir canlıdan DNA veya RNA izole edilerek yapısı detaylı olarak incelenmesi
12.SINIF	Bitki Biyolojisi	12.3.1.1.Çiçekli bir bitkinin temel kısımlarının yapı ve görevlerini açıklar.	Munzur Vadisi Milli Parkı	Öğrencilerin milli park alanına götürülerek özellikle endemik bitki ve hayvan çeşitlerinin yakından incelenmesi

SINIF DÜZEYİ	ÜNİTE /TEMA	KAZANIM	MEKAN (OKUL DIŞI ÖĞRENME ORTAMI)	AÇIKLAMA (KAZANIM - MEKAN İLİŞKİSİ)
10. SINIF	Dinleme-Söyleme	Dinî müzik eserleri dinletilirken inançlara saygı duyulmasının gerekliliğine değinilir.	Merkez Cemevi, Paşa Camii, Paşalar Camii, Yunus Emre Camii	İbadet mekanları ziyaret edilirken söylenen dini müzikleri dinlerken saygı duyulması gerektiği öğrenilir.

SINIF DÜZEYİ	ÜNİTE /TEMA	KAZANIM	MEKAN (OKUL DIŞI ÖĞRENME ORTAMI)	AÇIKLAMA (KAZANIM - MEKAN İLİŞKİSİ)
11.SINIF	Birey Ve Toplum	12. Toplumsal hayatın düzenlenmesinde değerlerin önemini ifade eder.	Düzgün Baba (Nazimiye) Derviş Cemal Ocağı, AđuŐan Ocağı, (Hozat) Sultan Hıdır Türbesi, Çelebi Ağa Camii (Pertek)Merkez Cemevi, Merkez Camii, Ana Fatma Ziyareti (Tunceli/Merkez)	Toplumsal hayatın düzenlenmesinde değerlerin önemini birer toplumsal değeri olan kutsal mekânlardaki toplumsal ilişkileri gözleyerek kavrar.

**OKUL DIŞI
ÖĞRENME
ORTAMLARI**

Ana Fatma Ziyareti

Tarihi ve Kültürel

Tunceli-Ovacık karayolu üzerinde bulunan ziyaret, Merkeze 7 km uzaklıktadır. Ana Fatma olarak bilinen bu mekan Hz. Muhammed'in kızı, Hz. Ali'nin eŐi Hz. Hasan ile Hz. Hüseyin'in annelerine atfedilir.

Merkez -Tunceli

08:00-17:00

Pertek Kalesi

Tarihi ve Kültürel

Pertek ilçesinde Murat Irmağı kenarında yapılmış kale, Keban Baraj Gölü'nün yapılmasıyla birlikte bir ada görünümüne kavuşmuştur. Kalenin yapılış tarihi tam bilinmemekle birlikte Osmanlı Devleti döneminde kullanıldığı bilinmektedir. Kalenin içinde bir sarnıç mevcuttur.

Pertek-Tunceli

08:00-17:00

Merkez Cem Evi

Tarihi ve Kültürel

0428 212 59 67

Esentepe Mah. Erzincan Yolu
Merkez -Tunceli

08:00-17:00

Paşa Cami

Tarihi ve Kültürel

0 428 212 11 70

Cumhuriyet Mah. Güneş Sok.
Merkez /Tunceli

08:00-17:00

Paşalar Camii

Tarihi ve Kültürel

[0 428 212 11 70](tel:04282121170)

Alibaba Mah. Cemal Gürsel
Cad. Merkez-Tunceli

08:00-17:00

Yunus Emre Camii

Tarihi ve Kültürel

[0 428 212 11 70](tel:04282121170)

Atatürk Mah. Merkez -Tunceli

08:00-17:00

Düzzgün Baba

Tarihi ve Kültürel

Seyyid Kureyş'in oğlu olduğu varsayılan Düzzgün Baba, inanışa göre keramet sahibi bir velidir. Kıl Köyü yakınında aynı isimle anılan bu dağın zirvesinde sır olmuştur. Söylencede Düzzgün ismiyle değil de, Haydar ya da Şah Haydar olarak geğer. İnanışa göre evli biri eğer bir çocuk sahibi değilse, Düzzgün Baba ziyaretine gidip kurban kesip adak adar ve bir çocuk versin diye dua eder.

Kıl Köyü Nazımiye- Tunceli

08:00-17:00

DÜZGÜN BABA EFSANESİ

Şah Haydar, Kureyş olarak da tanınan Derviş Mahmud Hayrani'nin oğludur. Tunceli'nin Zeve yakınlarında bulunan hayvanlarına daha rahat bakmak için Zargovit Tepesi'ne bir ev yapar. Öyle ki, zemheri ayında bile keçileri gayet besilidir. Babası Derviş Mahmud Hayrani, böyle besili olması için oğlunun hayvanlara ne yedirdiğini merak eder. Merakını gidermek için Şah Haydar'ın bulunduğu Zargovit Tepesi'ne gider. Rivayet edilir ki, Şah Haydar'ın elindeki çubuğu değdirdiği meşe ağaçlarının hemencecik filizlendiğine şahit olur. Keçiler de filizlerden yiyerek beslenirler. Derviş Mahmud Hayrani, Şah Haydar'a görünmeden dönmek isterken, keçilerden biri, birkaç kez hapşırır.

Şah Haydar, hapşıran keçisine dönerek, “ne oldu, babam Derviş Mahmud'u mu gördün; niye hapşıırıyorsun” diye sorar. Gayri ihtiyari arkasına döndüğünde, babasının kendisine görünmeden gitmek istediğini farkederek. Babasına bizzat adıyla hitap ettiğini duymuş olmasından ve babasına karşı mucize yaratmış olmasından mahcup olan

Şah Haydar, Düzgün Baba Dağı'na kaçar ve burada yaşamaya başlar. Rivayet edilir ki, kaçarken ayağındaki kışın karda giyilen hediklerle birbirine uzaklığı yaklaşık 5 kilometre olan Zargovit'ten Düzgün Baba Tepesi'ne üç adımda gitmiştir. Bastığı yerde hediklerin taşlara bıraktığı izler hala durmaktadır.

Annesi, eve gelmeyen Şah Haydar için endişelenir. Babasından oğlunun durumunu öğrenmesini ister. Derviş Mahmud Hayrani de, Şah Haydar'ın durumu hakkında bilgi getirmeleri için taliplerini gönderir. Talipler, Düzgün Baba Dağı'nın tepesinde Şah Haydar'ı görüp, pirlere iyi haberle dönerler. Şah Haydar'ın durumunun iyi, işinin düzgün olduğunu; selam ve hürmetler gönderdiğini söylerler. Bu “iş düzgündür” sözü dilden dile dolaşır ve Şah Haydar'a Düzgün Baba denilmeye başlanır. O günden sonra 2.500 metre yükseklikteki bu dağa da Düzgün Baba Dağı denir. Dağ, o günden bu yana kutsal olarak bilinir. Çok sayıda insan tarafından ziyaret edilir; adaklar adanır, kurbanlar kesilir. Düzgün Baba Efsanesi yörede halen hakim olan babaya saygının eskiden beri var olan bir geleneğin ifadesidir.

Munzur Güzeleri

Tarihi ve Kültürel

Tunceli kent merkezine 80 Ovacık merkeze 20 km uzaklıkta bulunan Munzur Güzeleri adını da vermiş olduğu Munzur Çayı'nın ana kaynağını oluşturmaktadır. İlçede kültür, doğa ve inanç turizminin gelişmesini de sağlamaktadır. Özellikle ilkbahar mevsiminde kar erimeleriyle birlikte güzelerden fişkırان su çok güzel görüntülerin ortaya çıkmasına neden olmaktadır.

Ziyaret Köyü Ovacık -Tunceli

08:00-17:00

MUNZUR BABA EFSANESİ

İkinci efsaneyse şöyle anlatılmaktadır. Yedi yaşına gelen Munzur, Ovacık'ın Koyungölü köyünden bir ağanın koyunlarına çoban olur. Koyunlarını Munzur'a emanet eden ağa, bir rivayete göre Hacca, bir başka rivayete göreyse savaşa gider. O Hacdayken ya da savaştayken, Munzur ağanın eşinin yanına gelip, "Hanımım, ağamın canı sıcak helva istiyor. Sen yap, ben kendisine götürürüm", der. Ağanın hanımı önce şaşırır; sonra da "herhalde zavallı çobanın canı helva yemek istiyor, ama utandığı için ağasını bahane ediyor" diye helva yaparak, Munzur'a verir. O sırada Hacda namaz kılan (siperde düşman gözetleyen) ağa, sağ tarafında Munzur'u görünce şaşkınlıkla niye geldiğini sorar. Munzur da, "Canın çekmiştir diye hanımım helva gönderdi; onu getirdim" diyerek, elindeki bohçayı ağasına uzatır. Helvanın hala sıcak olduğunu gören ağa, bunun nasıl olduğunu sormak için başını çevirdiğinde Munzur'un sırta kadem bastığını farkeder. Hacdan (savaştan) döndüğü gün, herkes, elinde bir hediyeyle, ağayı karşılamaya gider. Karşılamanın arasında, külenkteki sütüyle Munzur'u gören ağa, yanındakilere, "öpülecek el varsa Munzur'un elidir" der ve Munzur'a doğru hamle yapar. Bunun üzerine Munzur, "aman ağam Allah aşkına. Ben yıllarca senin ekmeğini yedim. Ben sana elimi öptürmem", der ve kaçmaya başlar. Rivayet edilir ki, bugünkü gözelerin bulunduğu yere gelindiğinde, sendeleyeni Munzur'un elindeki süt dökülür. Sütün her döküldüğü yerde, süt gibi bembeyaz bir su fışkırır. Munzur kırk adım daha atar. Fışkıran bu sulardan bir ırmak meydana gelir. Munzur'un arkasından koşanlar bu ırmaktan öteye geçemezler. Munzur da kayanın içinden fışkıran gözede kaybolur gider. Bugün gösterdiği kerametten sonra sırta kadem bastığı yerden çıkan çaya ve çayın çıktığı yerin arkasında uzayıp giden dağa adını veren Munzur, bölgenin de sembolik isimlerinden biridir. Munzur Çayı'nın kaynağının kırk göze olması da, 'Kırklar'ı simgelemektedir. Günümüzde önemli ziyaret yerlerinin başında gelen Munzur adına her yıl, kurbanlar kesilip, lokmalar dağıtılmaktadır

Ergen Kilisesi

Tarihi ve Kültürel

Hozat'a 15 km uzaklıktaki Geçimli Köyü'nde bulunan kilisenin hangi döneme ait olduğu bilinmemektedir. Bölgedeki diğer kiliselere göre daha büyük olan kilisenin tavanı çökmüş olup duvarları sağlamdır.

Geçimli Köyü Hozat -Tunceli

08:00-17:00

Derviş Cemal Ocağı

Tarihi ve Kültürel

Seyit Cemal, Hacı Bektaş-ı Veli'nin mürit ve halifelerindedir. Hozat İlçesi'nin Derviş Cemal Köyü'nde ocağı bulunmaktadır. Geleneğe göre; Hacı Bektaş-ı Veli'nin Seyyid Cemal'i Tunceli bölgesinde görevlendirmiştir.

Derviş Cemal Köyü Hozat -Tunceli

08:00-17:00

Tarihi Mezar Taşları

Tarihi ve Kültürel

Tunceli'nin çeşitli bölgelerinde yer alan tarihi mezar taşları, Akkoyunlular döneminden günümüze kadar gelmiştir. Mezar taşlarında çeşitli folklorik ve dini motifler görülmektedir.

Derviş Cemal Köyü Hozat -Tunceli

08:00-17:00

Ağu İçen Türbesi

Tarihi ve Kültürel

Asıl adı Seyit Temiz olan Ağuien, Seyit Lokman Perende'nin torunudur. "Piri Piran, ser eme-i Mridan" "Pirlerin Piri, Mritlerin göze baı" olarak anılan Seyit Lokman Perende, 5. kuşaktan İslam bilgini Ebul Vefa'nın torunudur. Hoca Ahmet Yesevi'nin 1166 yılında vefat etmesinden sonra onun okulunun başına geçmiş , birçok Ulu Pire ve Türkmen prensine eğitim vermiştir.

Karabakır Köyü Hozat -Tunceli

08:00-17:00

Sağman Kalesi

Tarihi ve Kültürel

Pertek'e bağlı Sağman Köyü'ndeki askeri kale, yöreye hakim bir tepe üzerinde kurulmuştur. Kalenin yapım tarihi hakkında kesin bir bilgi yoktur. Evliya Çelebi'nin tarifine göre, Diyarbakır'daki Artukoğulları sülalesinden bir Türk Beyi tarafından yaptırıldığı sanılmaktadır. Tepenin batı ve güney yamacında bulunan kale surları günümüze kadar kalmıştır.

Sağman Köyü Pertek -Tunceli

08:00-17:00

Derun Hisar Manastırı

Tarihi ve Kültürel

Sağman Köyü Pertek -Tunceli

08:00-17:00

Sungur Bey Camii

Tarihi ve Kültürel

Pertek ilçesinin güneyinde, Murat Irmağı'nın kıyısında 1569 yılında yaptırılmıştır. Cami, çok kuvvetli süsleme tekniği ile Türk mimari tarzı tezyini sanatının ender yapılarından biridir. Sungur Bey Camii, bu bölgenin Keban Baraj Gölü suları altında kalmasıyla, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Restorasyon Bölümü tarafından taşları numaralandırılmak suretiyle Pertek ilçe merkezine taşınmış ve burada yeniden monte edilerek kullanıma açılmıştır. Günümüzde ibadete açık bir şekilde devam etmektedir.

Soğukpınar Mah. Pertek -Tunceli

08:00-17:00

Çelebi Ağa Camii

Tarihi ve Kültürel

Pertek ilçesinde Murat Irmağı kenarında 1570 yılında yaptırılmıştır. Kesme ve moloz taştan yapılmıştır. . Çeşme, minare ve son cemaat yeri duvarları, iki renkli kesme taştan yapılmıştır. Keban Baraj Gölü'nün yapılması ile birlikte 1971 yılında şimdiki konumuna taşınmıştır.

Pertek -Tunceli

08:00-17:00

Sultan Hıdır Türbesi

Tarihi ve Kültürel

Sultan Hıdır 13'üncü yy. başlarında Anadolu Selçuklu Sultanı Alaeddin Keykubat devrinde bugünkü Pertek ilçesine bağlı Dorutay Köyü yakınlarında yaşamış, keramet sahibi bir zattır. Şifa bulmak isteyen insanların ziyaret ettiği bir mekandır.

Dorutay Köyü Pertek -Tunceli

08:00-17:00

Tağar Koprusu

Tarihi ve Kultrel

Çemişgezek ilçesine 3 km uzaklıkta bulunmaktadır. Kitabesinden öğrenildiğine göre, h. 1222 (1807–1808) tarihinde Yusuf Ziya Paşa tarafından ova köyleri ile bağlantıyı sağlamak amacı ile yaptırılmıştır. Halk arasında Aşadı Kopru olarak da tanınmaktadır.

Çemişgezek-Tunceli

08:00-17:00

Derviş Hücreleri

Tarihi ve Kültürel

Çemişgezek ilçe merkezinin batısında yer almaktadır. 20 odalı üç katlı olup kalkerli yapının oyulmasıyla oluşturulmuştur. Yapım tarihine yönelik kesin bir bilgi yoktur. Odaların içinde su ihtiyacının giderilmesi için sarnıçlar mevcuttur.

Çemişgezek-Tunceli

08:00-17:00

Süleymaniye Camii

Tarihi ve Kültürel

Çemişgezek ilçe merkezinde yer alan caminin günümüze kadar gelmiş herhangi bir kitabesi olmadığı için yapılış tarihi bilinmemektedir. Caminin sadece kapısı aslını koruyarak günümüze kadar kalmıştır. Cami kesme taş ve moloz taştan dikdörtgen planlı olarak yapılmıştır. Üzeri toprak dam ve çatı ile örtülüdür

----

Çemişgezek-Tunceli

08:00-17:00

İlimiz merkez ilçe okullarından Atatürk Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nin eğitim binasında 2018 yılında açılan eğitim müzesi içerisinde farklı eğitim materyalleri barındırmaktadır. İstenildiği zaman öğrencilerimiz tarafından ziyaret edilip, geçmişten günümüze kadar kullanılmış eğitim materyallerinin aşamalarını görebilirler.

0 428 212 11 31

**Atatürk Mesleki ve Teknik
Anadolu Lisesi Merkez-Tunceli**

08:00-17:00

Tunceli Kent Müzesi

Müzeler

1936 yılında Almanya ve Avusturya mimarisiyle askeri kışla olarak yapılmıştır. Daha sonra 1946 yılında memur lojmanı olarak kullanılmış olan tarihi bina müzeye dönüştürülmüştür. Müzenin içerisinde kronolojik sıraya göre etnografya, yakın tarih ve arkeolojik alana yönelik yaklaşık olarak 2000 eser sergilenmektedir.

0 428 213 33 24

Moğultay Mah. Merkez-Tunceli

08:00-17:00

Tunceli Belediye Kütüphanesi

Kütüphaneler

0 428 212 13 27

Moğultay Mah. Ata Sok. No:29
Merkez-Tunceli

08:00-17:00

Munzur Üniversite Kütüphanesi

0 428 213 17 94

Aktuluk Mah. Üniversite
Yerleşkesi Merkez-Tunceli

08:00-17:00

Kültür Müdürlüğü Kütüphanesi

Kütüphaneler

0 428 213 13 87

Atatürk Mah. 22. Cadde Kültür
Merkezi Binası Kat.3 Merkez-Tunceli

08:00-17:00

Hayvan Barınağı

Doğal Sit Alanı ve Ören Yeri

17 dönüm arazi üzerine kurulu, 500 hayvan kapasiteli olan Sokak Hayvanları Bakımevi ve Rehabilitasyon Merkezi birçok modern üniteleriyle Türkiye'de örnek bir bakımevi olarak hizmet vermektedir.

0 428 212 13 27

**Cumhuriyet Mah.
Merkez-Tunceli**

08:00-17:00

Tabiat Parkı

Doğal Sit Alanı ve Ören Yeri

0 428 212 52 21

İnönü Mah. Merkez-Tunceli

08:00-17:00

Dereova Şelalesi

Doğal Sit Alanı ve Ören Yeri

Gelin Pınarı olarak da bilinen Őelale, il merkezine 46 km., Nazimiye ilçe merkezine 13 km. uzaklıkta, Dereova Köyü'ndedir. 20 metre yükseklikten 3 kaynaktan yaygın bir Şekilde dökülen sular, Pülümür ayı'nın kollarından biri olan ve çok derin bir vadide akan dereye karıŐmaktadır.

0 428 212 13 27

Dereova Köyü Nazimiye-Tunceli

08:00-17:00

Bağın Kaplıcaları

Doğal Sit Alanı ve Ören Yeri

BAĞIN KAPLICA SUYU, TERMOMİNERAL SULAR GRUBUNDA OLUP,
"KARBONDİOKSİTLİ, BİKARBONATLI, KALSİYUM, MAGNEZYUM VE FLORURLU"
ZENON MINARELLİ SULAR SINIFINA GİRER VE AŞAĞIDAKİ HASTALIKLARI TEDAVİ EDİCİ ÖZELLİKTEDİR

Banyo Kurlerinde

- *İltihabi romatizmal hastalıklar (romatoid artrit, ankilozan spondilit)
- *Dejeneratif eklem hastalıkları (kireçlenmeler, osteoartritler)
- *Yumuşak doku romatizmaları (Fibromyalji)
- *Kronik bel ve boyun ağrıları ve nevraljiler
- *İnme (felç), Uykusuzluk
- *Sinir tutulumları Serebral Palsi
- *Multipl skleroz (MS)
- *Ortopedik sorunlar ve ameliyat sonrası kırıkların rehabilitasyonu
- *Sedef (Psoriasis) Siville (Akne)
- *Egzema (Atopik Dermatit) Diyabet ve cilt lezyonları
- *Esansiyel hipertansiyon Damar Sertliği
- *Periferik atardamar hastalıkları
- *Toplardamarlarda yetmezlik

Tıbbi Ekoloji ve Hidroklimatoloji Uzmanı
Prof. Dr. M. YAKI KARAGÖLLE

BAĞIN SUYUNUN MİNERALLERİ

PARAMETRE	BİRİM	DEĞER
SICAKLIK		40 C
PH		6,40
İLETKENLİK	µs/cm	3700
BİKARBONAT	mg/l	3074
ÇÖZÜNÜŞ Ca2	mg/l	1317
SÜLFAT	mg/l	194
KLORÜR	mg/l	130
NİTRİT	mg/l	<0,005
NİTRAT	mg/l	2,70
FLORÜR	mg/l	1,5621
KALSİYUM	mg/l	501
MAGNEZYUM	mg/l	100
SODYUM	mg/l	265
POTASYUM	mg/l	60

Mazgirt İlçesi, Akdüven Köyündeki kaplıca, ilçe merkezine 65 km. uzaklıkta, Peri Suyu kenarındadır. Kaplıca suyu kalsiyum sülfatlı, sodyum sülfatlı ve klorür bikarbonatlı sular grubundandır. Romatizmal hastalıklar, kırık-çıkık sekelleri ve kadın hastalıkları tedavisinde önemli etkileri görülmektedir.

0 530 467 62 89

Akdüven Köyü Mazgirt-Tunceli

08:00-17:00

Munzur Üniversitesi

0428 213 17 94

Aktuluk Mah. Merkez-Tunceli

08:00-17:00

Munzur Vadisi Milli Parkı; akarsu kaynakları ve gözeler olmak üzere zengin doğal veriler, endemik bitki türleri ve yöreye özgü hayvan türleri ile zengin bitki örtüsü ve yabanıl hayvan varlığı ile ülkemizin müstesna köşelerinden biridir.

Bitki örtüsü bakımından çok zengin olan Munzur Vadisi Milli Parkı florasında 1518 çeşitli bitki tespit edilmiş olup, bunlardan 43 çeşidi Munzur Dağlarına, 227 çeşidi Türkiye'ye özgü endemik türlerden oluşur.

Milli Parkta kurt, tilki, sansar, ayı vaşak, su samuru, porsuk, sincap, tavşan, yaban domuzu ve yaban keçisi bulunmaktadır. Mağaralarda ve kaya kovuklarında yaşayan bozayı, Munzur yaban hayatının önemli büyük memelilerinden biridir.

0 428 511 23 62

Tunceli Ovacık Karayolu -Tunceli

08:00-17:00

Süt Fabrikası

Endüstriyel Kuruluşlar

0 428 212 16 56

İsmet İnönü OSB Mah. 451 Cad.
11 Merkez-Tunceli

08:00-17:00

Su fabrikası

Endüstriyel Kuruluşlar

0 428 514 42 42

Ziyaret Köyü Ovacık -Tunceli

08:00-17:00

Et Fabrikası

Endüstriyel Kuruluşlar

0 428 212 55 67

İsmet İnönü OSB Mah. 452. Cad. No:3
Merkez-Tunceli

08:00-17:00

Alabalık Çiftliği

Endüstriyel Kuruluşlar

0 428 511 23 62

Pulur Mah. Ovacık -Tunceli

08:00-17:00